«З ракі маёй памяці»

Літаратурна-краязнаўчая гасцёўня па творчасці В. Супрунчука

На фоне інструментальнай музыкі дэманструюцца слайды родных краявідаў вёскі.

Вядучы 1. У кожнага чалавека ёсць куточак, асабліва дарагі і мілы яго сэрцу. Гэта месца, дзе ён нарадзіўся.

У адным з эсэ Віктара Пятровіча Супрунчука мы знойдзем адрас яго малой радзімы.

Чытальнік 1.

«Я нарадзіўся на Ясельдзе, прыгожай і светлай, пра якую незабыўная і таленавітая Яўгенія Янішчыц напісала:

Шуміць рака, нібыта глыбы
Варочае, каб не прыстаць.
І туманы над ёй, як выбух,
Падоўгу раніцай вісяць.

...мне некалі Жэня гаварыла: у кожнага з нас ёсць свая рака памяці. Здаецца, што мая падобная на тую срэбрабруйную і ласкавую Ясельду, у якую я малым скакаў гарачымі летнімі днямі... Я чэрпаю з маёй памяці ўспаміны, нібы з ракі прыгаршчамі ваду...»

Віктар Супрунчук. З ракі маёй памяці

Вядучы 2. Паважаныя госці! Запрашаем усіх павандраваць разам з аўтарам па той шырокай кніжнай рацэ, якая льецца тысячамі друкаваных старонак твораў пісьменніка-празаіка Віктара Супрунчука, лаўрэата літаратурнай прэміі імя Івана Мележа, а для чытачоў бібліятэк Бярозаўшчыны — проста таленавітага земляка, мастака слова, які ўносіць у літаратурную скарбонку беларускай прозы мноства яскравых, запамінальных вобразаў.

Чытальнік 2.

Сцежкі маленства, сцежкі маленства!
Вы — лекі ад розных людскіх калецтваў.
Па вашай траве, па вашых росах
Часцей бы ступаць нам нагою босай,
Часцей бы да вас нам усім прычашчацца,
Ад бруду ўсялякага ачышчацца.
Лячыцца вашых крыніц чысцінёю
Ды матчынаю слязою святою.

К. Цвірка. Сцежкі маленства

Гучыць песня «Трэба дома бываць часцей», верш Р. Барадуліна, музыка І. Лучанка.

Вядучы 1. Для любога з нас — дзіцяці, падлетка, юнака, пасівелага дарослага — самыя дарагія людзі на свеце, якія далі нам найкаштоўнейшае — жыццё, — гэта Бацька і Маці. Ва ўсе часы чалавек ратаваўся ад жыццёвых віхур і ўдараў лёсу ў сваёй

сям'і. Для Віктара Пятровіча яго апорай, глебай, духоўным стрыжнем быў яго бацька — Пётр Фёдаравіч. Ён фарміраваў розум і імкнуўся прадоўжыць сябе ў справах рук і розуму, уменні і прозвішчы сваіх сыноў.

Чытальнік 3.

«З дзяцінства я здзіўляўся, гледзячы на бацьку. Мой тата штодня чытаў адну і тую ж кніжку. Яна была тоўстая, у цёмна-карычневых вокладках. Гэта была Біблія, ужо старая кніжка з пажаўцелымі старонкамі. З года ў год бачыў я перад татам яе на стале. Тата спрабаваў мне тлумачыць:

— У гэтай кнізе, сынок, усё што было, што ёсць і што будзе з намі. Яна дае сілу і ўпэўненасць. Кожны яе радок — гэта ісціна. Глядзі: хто любіць срэбра, той не насыціцца срэбрам, і хто любіць багацце, таму няма карысці ад гэтага…

Для таты яна была часткаю жыцця. Перад смерцю ён падарыў яе нашаму вясковаму ўрачу Сяргею Сяргеевічу. З надзеяй, што Біблія дапаможа яму ратаваць людзей не толькі ад цяжкіх хвароб, але і ад душэўных пакут. Кожны раз бачу, калі я ў доме Сяргея Сяргеевіча, гэту Кнігу кніг і быццам сустракаюся з татам…»

Віктар Супрунчук. Кніга кніг

Чытальнік 1.

«На Міжарэках у нас стаяў стажок сена, які мы нарабілі, лазячы па жывот у балоце. Пад здзек сляпакоў, камароў і машкарні. Калі мучыла смага, я піў ваду, якую набіраў у бутэльку ў Ясельдзе, праз сваю майку, нібы сіта, каб раптам жаба не трапіла ў рот. Але ж мы з татам, мамаю накасілі, згрэблі і састагавалі тое сена. І вось зіма, калі можна яго адвезці ў калгасны свіран, каб, нарэшце, атрымаць спажыву для нашай кароўкі. Умова была адна: не здаеш у калгас чатыры тоны сена — не атрымаеш сваіх дзве. Столькі патрэбна карміцельцы, каб перазімаваць.

Мы вязём з татам сена. Конь ідзе памалу. Ён стомлены, ледзь цягне за сабою вялікую гурбу сена, якое я шырока расклаў у бакі, утаптаў, каб найбольш улезла на сані.

На ферме, дзе трэба скласці сена, ужо цёмна. Аднекуль узнік старшыня:

— Скідвайце. Залічу вашы тоны…

…Ашукаў. Назаўтра сказаў, што ведаць не ведае пра якое сена размова.

Нават перад смерцю мой тата не мог забыць гэтай крыўды…»

Віктар Супрунчук. Сена

Вядучы 2. Маці, Ганна Іосіфаўна — працаўніца, карміліца семярых дзяцей, заступніца, саграваючы праменямі сваёй любові ў цяжкія хвіліны, аддавала апошні кавалак, калі было галадна, засланяла грудзьмі ад смяротнай небяспекі.

Чытальнік 2.

«Сапраўднае пекла апусцілася на вёску. Людзі ратаваліся як і дзе маглі. Мама з маімі старэйшымі братамі і сёстрамі схавалася на полі ў акопе. Распраставшы рукі, нібы птушка крылы, яна спрабавала сабой закрыць дзяцей. Пасля мама казала, што ў гэты момант думала толькі пра тое, як захаваць іх жыццё. Нават ахвяраваўшы сваім.

Вакол агонь. Гарыць сама зямля. Свіст куль і выбухі мін, снарадаў. Нешта прымусіла яе ўзняць галаву. Над акопам — немец з аўтаматам. Усё — канец… «Божа, дапамажы, злітуйся», — прашапталі знямелыя вусны. Мама на імгненне заплюшчыла вочы. Калі зноў глянула на немца, на яго твары былі спачуванне і слёзы. Ён махнуў рукою:

— Мутэр, мутэр, кіндэр! Хавайся! — дадаў чамусьці па-польску.

Немец крыкнуў і пабег у той бок, дзе яшчэ грымела страляніна. А праз нейкі час па вуліцы ўжо ішлі салдаты з чырвонымі зоркамі.

…Часам я заплюшчваю вочы і нібы бачу спрацаваныя, у жылах маміны рукі, што абдымаюць дзяцей, ратуючы іх».

Віктар Супрунчук. Рукі мамы

Вядучы 1. Ваша сястра, Віктар Пятровіч, Вера Пятроўна расказвала нам, як маці заўсёды выходзіла з хаты на дарогу і выглядвала кагосьці з дарослых дзяцей, хто абяцаў прыехаць з розных куткоў свету.

Чытальнік 3.

Ты прыйдзеш нечакана, як святло
Блакітнай зоркі ў мроіве вясеннім.
Тваіх вачэй адчую я цяпло,
Ты прыйдзеш нечакана, як святло
Блакітнай зоркі ў мроіве вясеннім.
Тваіх вачэй адчую я цяпло,
Перад табою стану на калені.
Я абдыму, пяшчотную, цябе,
У твой падол уб'юся галавою.
Рукой пагладзіш ціха па ілбе,
І стану раптам зноўку сам сабою,
Маленькім, неслухмяным, гаваркім.
Ад шчасця скалануся і заплачу…
Табе я абавязан сёння ўсім,
Калі хоць нешта на зямлі я значу.

Алег Салтук. Маці

Гучыць песня «Калыханка маме»,
верш Ніны Мацяш, музыка І. Вінаградавай.

Вядучы 2. *Аднаго з сыноў мнагадзетнай сялянскай* сям'і Супрунчукоў Віктара журналісцкія дарогі, жыццёвы вопыт, а найперш — талент і жаданне працаваць са словам прывялі ў вялікую літаратуру. На працягу сарака гадоў наш зямляк піша Кнігу жыцця простага чалавека. Гэта — абразкі, навелы, апавяданні, аповесці, раманы, эсэ.

Вядучы 1. У многіх творах празаіка мы сустракаем вобразы сваіх аднавяскоўцаў, сельчукоў, якіх пісьменнік памятае яшчэ з дзяцінства. Як ні чалавек — то лёс, неардынарны, нярэдка — трагічны.

Вядучы 2. У пошуках лягчэйшага лёсу перад вайною многія беларусы, у тым ліку і сельчукі, выязджалі за акіян, у Аргенціну, таму што не было зямлі. Бацькі Віктара Пятровіча збіраліся выехаць ва Уругвай, але перадумалі. З уласцівым пісьменніку прыродным пачуццём гумару Віктар Пятровіч у апошнім інтэрв'ю карэспандэнту раённай газеты «Маяк» Маргарыце Гаравой адказвае: «І я мог нарадзіцца ва Уругваі. У мяне нават ёсць апавяданне «У Парагвай, у цёплы край».

Вядучы 1. Гэтую гісторыю з трагічным фіналам немагчыма перачытваць без жалю і нават слёз.

Чытальнік 1.

«І надышоў блаславёны дзень. Дзесяткі вазоў, напакаваных сціплым мужыцкім багаццем будучых перасяленцаў, з'ехаліся да станцыі Блудзень. Агледзеўшы гэту плойму людзей, Мікалай даўмеў, што сабраліся сяляне не толькі з іхняй вёскі. Убачыў знаёмых з Нарутавічаў, з Междулесся. Недзе павінен праз колькі гадзін падысці паравоз, на які Серафім заказаў білеты да Варшавы. Адтуль — да мора, а потым — на параход. Найбольш рашучыя дзядзькі знайшлі начальніка станцыі і даведаліся, што ніякі Серафім столькі білетаў да Варшавы не купляў. І, наогул, яго ніхто тут не бачыў. Дый паравоз да Варшавы будзе толькі заўтра».

Чытальнік 2.

«Здавалася, што ўсе вазы, якія з'ехаліся да чыгункі, зараз павернуць на яго і растопчуць. А гвалт і енк, што ўзнялі жанчыны і дзеці, абудзяць вёскі, адкуль выбраліся гэтыя людзі. Як неба абрынулася на зямлю. Мікалай зразумеў: ён з сям'ёю, а чакалі яшчэ дзіця, засталіся ні з чым. Што крывёю і цяжкім потам зарабіў, не купіўшы драбок цукру ці селядца да бульбы, аддаў Серафіму. Барадаты Сцяпан, які быў малатабойцам у Ёські, адарваў аглоблю ад воза і пайшоў на Мікалая. «Заб'ю, заб'ю!» — крычаў з пенаю на губах. А Парагвай, Парагвай быў зусім побач... Там цёпла круглый год і зямлі колькі жадае душа... Бліснула штосьці ў галаве Мікалая, і ён, ускочыўшы на воз, залямантаваў:

— У Парагвай, у Парагвай, у цёплы край!

І пайшоў у скокі, скідваючы з сябе кашулю, боты, штаны. Спыніўся барадаты Сцяпан, сціхлі перапалоханыя дзеці і жанчыны. Толькі Мікалай усё спяваў: — У Парагвай, у Парагвай, у цёплы край!»

Віктар Супрунчук. У Парагвай, у цёплы край

Вядучы 2. Уласны літаратурны багаж кожны пісьменнік збірае ўласным жыццёвым вопытам, самаадукацыяй і чытаннем сапраўднай класічнай літаратуры. Мы ведаем, што на пісьменніка Віктара Супрунчука вельмі моцна ўздзейнічалі творы Льва Талстога, Фёдара Дастаеўскага, Джэка Лондана, Васіля Быкава, Івана Мележа. А невялічкае інтымнае апавяданне Івана Буніна «Солнечный удар», прачытанае ў юнацкія гады, зрабіла на будучага пісьменніка неверагоднае ўражанне.

Вядучы 1. Трэба адзначыць, калега, што многія чытачы знаюць Віктара Пятровіча як вельмі шчырага лірыка, майстра тонкага адлюстравання адносін паміж жанчынамі і мужчынамі. Ён знаходзіць незвычайныя сюжэты, характары, якія надоўга застаюцца ў памяці.

Вядучы 2. Так апавяданне «Вясковае каханне», якое ўпершыню было надрукавана ў газеце «Звязда» ў 2009 годзе (а мы чыталі яго ўголас), мела сярод чытацкай аўдыторыі ашаламляльны рэзананс. Горкі жаночы лёс вясковай прыгажуні Кацярыны кранае сэрца: жыццё з нялюбым мужам, маланкавае каханне з чужым мужчынай, яго здрада, фатальная хвароба жанчыны і яе перадсмяротнае ўсёдаруючае «дзякуй»...

Чытальнік 3.

«Кацярына зайшла ў сваю хату і ледзь не страціла прытомнасць. На ўслоне ля печы сядзелі Уладзік і дзеці. Яна ўпала на калені перад імі і заплакала. Цяклі слёзы, але адразу знікалі: іх выціралі рукі самых дарагіх для яе людзей. Цяпер яна гэта зразумела.

Дні цяклі, як вада ў рэчцы. У клопаце, турботах. Ужо быццам і забыліся ў вёсцы пра іхні раман з Мазурам, але ж так проста тыя паўгода з сэрца не выкінеш. Не раз прачыналася Кацярына ад таго, што

плакала ў сне, сварылася з Мазурам і нават білася. Хоць да гэтага не дайшло. Бывала, пачуўшы цяжкае дыханне грузавіка, выходзіла ў двор і глядзела: а раптам ён?

Да Уладзіка, здавалася, вярнуліся светлыя і прыгожыя дні пасля вяселля. Такі стаў абыходлівы, ласкавы. Зубы пачаў чысціць. Як паголіцца, адэкалонам твар папырскае. Ездзіў у райцэнтр і адтуль вялізны букет прывёз. Здурнеў мужык, у двары сваіх мора. Нічога не сказала, падзякавала. Нават пацалавала. Дык ён да дванаццаці ночы калоў дровы.

...Свае астатнія дні яна ляжала і толькі плакала, маліла Уладзіка яе забіць альбо атруціць. Так ёй балела.

За некалькі гадзін да смерці Кацярына папрасіла, каб Уладзік паклікаў Мазура. Той падышоў да ложка, бледны, з дрыжачым падбародкам. На яе не глядзеў, маўчаў. Нарэшце вымавіў:

— Прабач...

— Дзякуй... — прашаптала Кацярына, але ўсе, хто стаяў недалёка, гэта таксама пачулі...»

Віктар Супрунчук. Вясковае каханне

Гучыць песня «Завушніцы»,
верш М. Танка, музыка У. Мулявіна.

Вядучы 1. «Ляціць час, праходзіць жыццё. Гады з гарэзы-дзіцяці ператвараюць чалавека ў дзеда альбо бабулю. Аднак калі ў яго сапраўдная душа, ён мяняецца толькі знешне, а ўсярэдзіне застаецца такім, якім даў яму быць Усявышні», — гэтымі радкамі-меркаваннямі аўтара з першых старонак распачынаецца новая аповесць Віктара Супрунчука «Матчын век, або Дарога да Храма», якая пабачыла свет у 2011 годзе ў выдавецтве «Кнігазбор».

Вядучы 2. Гераіня гэтага твору — наша аднавяскоўка, васьмідзесяцігадовая Вольга Антонаўна Гаворка, мнагадзетная маці, удастоеная высокай духоўнай узнагароды — ордэна Крыжа Прападобнай Еўфрасінні Полацкай. Яна плыве па сваёй рацэ памяці, прыгадвае ўсё жыццё і ні за адзін дзень перажытага ёй не сорамна. І калі б можна было штосьці змяніць, павярнуць назад, усё аставіла б так, як і было, як ёсць.

Чытальнік 1.

«Яна вельмі багатая. Дочкі і сыны, унукі і праўнукі — яе багацце. Ні з чым не параўнальнае, асаблівае. У гэтым багацці яе здароўе і хваробы, яе страх і слёзы, радасць і шчасце, боль, сабраны за многія гады жыцця. У ім сканцэнтравалася ўся душа яе. Гэта багацце — падарунак ёй за расстралянага тату, за памерлую зусім маладой маму, за яе згубленыя дзяцінства і маладосць».

Віктар Супрунчук.
Матчын век, або Дарога да Храма

Вядучы 1. Паважаная аўдыторыя, да нашай сустрэчы вы, напэўна, звярнулі ўвагу, што мы прымеркавалі выставу «Бацька і Маці ад Бога ў хаце», дзе скарысталіся фотаздымкамі з сямейнага архіва Гаворкаў, якія прыязна даверыла нам гераіня кнігі — Вольга Антонаўна. Шкада толькі, што не засталося здымкаў любых таты і маці, якія далі жыццё Волечцы, сілу духа прайсці з годнасцю сваю нялёгкую, пакутную дарогу, веру ў Бога і павагу да людзей.

Вядучы 2. Аўтар аповесці сцвярджае адну з вечных ісцін: чалавека трымае на свеце, захоўвае яго душу бацькоўская любоў, ахвярнасць у імя сям'і і бацькі, і маці, вера: *«Яны пакутавалі, жылі і выжывалі, але ўсё роўна заставаліся людзьмі, з сумленнем, дабрынёй, узаемнай павагай. І ў большасці жылі светла, не трымаючы камень за пазухай». (**Віктар Супрунчук.**)*

Вядучы 1. Ёсць над чым задумацца ўсім нам, каб гэтая эстафета бацькоўскай мудрасці, працавітасці, высокай маральнасці і духоўнасці была падхоплена наступнымі пакаленнямі ўнукаў, праўнукаў.

Чытальнік 2.

Цалуйце рукі любыя матуль,
Прапахлыя работаю і сонцам.
З душою, прачуленай да донца,
Цалуйце рукі любыя матуль.
Не забывайце, што для іх бясконца
Цяжэе вечных клопатаў хатуль.
Цалуйце рукі любыя матуль,
Прапахлыя работаю і сонцам.

М. Пазнякоў. Цалуйце рукі любыя матуль

Гучыць песня «Бацькоў не забывай»,
верш М. Ясеня, музыка Л. Захлеўнага.

Вядучы 2. Паважаны Віктар Пятровіч! У Вас з сямейнай эстафетай усё добра, Вы шчаслівы чалавек: на літаратурную ніву бацькі-творца сёння сеюцца зерні-словы Вашага сына — філолага, перакладчыка.

Чытачам мы прапануем звярнуць увагу на дзесяты нумар 2013 года літаратурна-мастацкага часопіса «Нёман», дзе Ваша моцнае апавяданне «Мікалай Барада і конь Галубок» можна прачытаць па-руску ў перакладзе Мікіты Супрунчука. Можна пажадаць Вашаму сямейнаму тандэму творчых здабыткаў і дасягненняў, светлых душэўных імкненняў і чалавечага шчасця.

Запрашаем Вас да гутаркі з чытачамі, калі ласка!

Дадатак № 1

Прыкладная распрацоўка
фота-кніжнай выставы-партфоліа

«Віктар Супрунчук: па старонках уласных кніг і інтэрв'ю»

«Творчасць — агромністае поле,
дзе кожнаму хапае месца».

З інтэрв'ю газеце «Маяк»
ад 17 верасня 2011 г.

Раздзел 1. «Я нарадзіўся на Ясельдзе, прыгожай і светлай...»

«З ракі маёй памяці».

Раздзел прадстаўляе фотаздымкі пісьменніка з пары дзяцінства і юнацтва, яго сяброў па школе, эсэ-прысвячэнні роднай вёсцы.

Раздзел 2. «З дзяцінства я здзіўляўся, гледзячы на бацьку...»

З эсэ «Парадоксы быцця». Кніга кніг.

Раздзел 3. «... і нібы бачу спрацаваныя ў жылах, маміны рукі...»

З эсэ «Парадоксы быцця». Рукі мамы.

У другім і трэцім раздзелах размяшчаюцца фотаздымкі бацькоў Віктара Супрунчука, іх літаратурныя вобразы са старонак твораў сына-пісьменніка.

Раздзел 4. «Чытаючы сапраўдныя кнігі...»

Раздзел прадстаўляе пісьменнікаў і іх творы, якія фарміравалі літаратурны і мастацкі густ будучага празаіка. Гэта імёны Л. Талстога, Ф. Дастаеўскага, І. Буніна, А. Чэхава, Д. Лондана, В. Быкава.

Раздзел 5. «Мне пашэнціла трохі...»

З эсэ «Парадоксы быцця». Да «гаспадара».

У гэтым раздзеле можна знайсці галерэю імён літаратараў і ўспамінаў, эсэ аб іх пісьменніка В. Супрунчука, якія сустракаліся на яго жыццёвым і творчым шляху. Сярод іх М. Танк, І. Чыгрынаў, У. Караткевіч, І. Шамякін, В. Астаф'еў, Д. Гранін, Р. Казакова, М. Дудзін, А. Вольскі, А. Каско, А. Пісьмянкоў, Я. Пархута і інш.

Раздзел 6. «Пра каханне, якое заўжды кіруе светам»

З газетнай публікацыі «Праз прызму чалавечых узаемаадносін».

Чытачу прапануецца падборка апавяданняў пісьменніка аб адносінах паміж мужчынай і жанчынай, пра каханне: «Пад танец ваўкоў», «Цвіў белы- белы бэз», «Гарадское каханне», «Вясковае каханне», «Валя», «Цяжкія імёны», «Антонаўка з пахам маліны» і інш.

Раздзел 7. «Як ні чалавек, то лёс...»

З аповесці «Дарога да Храма».

Раздзел знаёміць з літаратурнымі партрэтамі сельчукоў — герояў твораў пісьменніка, яго землякоў. Іх можна знайсці ў наступных творах: «Мікалай Барада і конь Галубок», «Дзед Сашко», «Сяргей Сяргеевіч», «У Парагвай, у цеплы край», «Чатыры булачкі», «Матчын век, або Дарога да Храма».

Раздзел 8. «Словы льюцца лёгка...»

З апошняга інтэрв'ю газеце «Маяк», 2011 г.

Раздзел адлюстроўвае шэраг твораў пісьменніка, перакладзеных на рускую мову і надрукаваных у часопісе «Неман», а таксама апошніх апавяданняў са старонак газеты «Звязда».

Назвамі раздзелаў кніжнай выставы-партфоліа сталі радкі з розных твораў і інтэрв'ю пісьменніка.

Дадатак № 2

Прыкладная распрацоўка
выставы адной кнігі
«Бацька і маці ад Бога ў хаце»

Віктар Супрунчук. Матчын век, або Дарога да Храма.– Мінск: Кнігазбор, 2011.

Цытата: «Здаецца, нават смяялася і плакала, успамінаючы сваю дарогу на зямлі. Яна была і бацоцістай, і камяністай, і лёгкай, і шырокай, і вузенькай, як сцежка для аднаго чалавека. Гэтая дарога вяла яе, не давала некуды сысці, змяніць маршрут. Можа, яна і дайшла да гэтых дзён таму, што рухалася толькі для яе вызначаным шляхам. Шляхам любові да Бога, павагі да людзей. З радасцю сустракаючы кожны світанак, новы дзень, спазнаўшы кошт усяму, з чым давялося сутыкнуцца, і перадаўшы сваю мудрасць дзецям, каб яны, як эстафету, перадалі яе ўнукам, а тыя праўнукам».

Кніжная выстава прысвечана галоўнай гераіні аповесці Віктара Супрунчука «Матчын век, або Дарога да Храма» — Вользе Антонаўне Гаворка, жыхарцы в. Сялец, зямлячцы пісьменніка, шматдзетнай маці, якая ўдастоена высокай духоўнай узнагароды — ордэна Крыжа Прападобнай Еўфрасінні Полацкай.

Падраздзелы выставы, названыя цытатамі з твору, раскрываюць нялёгкі жыццёвы шлях васьмідзесяцігадовай жанчыны, якая лічыць сябе шчаслівым і багатым чалавекам: у яе сямёра сыноў і дочак, адзінаццаць унукаў і шэсць праўнукаў.

Выставу ўзбагачае мноства фотаздымкаў з сямейнага архіва гераіні, на якіх чытач убачыць прадстаўнікоў трох пакаленняў вялікай сям'і Гаворка, дастойных спадкаемцаў свайго прадзеда Антона, расстралянага фашыстамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Арганічна ўпішуцца ў выставачнае палатно і каляровы здымак Свята-Успенскай царквы в. Сялец, і Кніга кніг — Біблія, і партрэт прыхаджанкі храма Вольгі Антонаўны Гаворка з яе аднавяскоўкамі, удзельніцамі царкоўнага хора. Само жыццё прывяло яе да Бога. Толькі вера ў яго і малітвы, якім вучыла яе ў маленстве мама, заўжды трымалі жанчыну на гэтай зямлі.

Раздзел 1. «Ёсць мама і тата. Гэта ж вялікае шчасце»

Раздзел 2. «... адразу забыліся гульні, дзяцінства»

Раздзел 3. «Праца і праца — гэта жыццё»

Раздзел 4. «Яна — маці, на руках яе дзіця»

Раздзел 5. «І паратунак знайшла ў малітвах»

Раздзел 6. «Дочкі і сыны, унукі і праўнукі — яе багацце»

А. ДРАГАН
загадчык аддзелам
бібліятэчнага
маркетынгу ЦРБ,
г. Бяроза